

Reviderad rapport till Stockholms universitet och Högskolan i Gävle augusti 2023

SKOP har på uppdrag av Stockholms universitet och Högskolan i Gävle genomfört en datainsamling med postal enkät bland den svenska befolkningen mellan 18 och 84 år.

Undersökningens genomförande redovisas i den här rapporten. Svaren redovisas i en rådatafil i Excel.

I SKOP:s arkiv har undersökningen referensnummer S4MAR23.

Ansvariga för undersökningen åt Stockholms universitet och Högskolan i Gävle är Oscar Hultåker och Örjan Hultåker.

Innehållsförteckning

Metodbeskrivning	3
------------------	---

Metodbeskrivning

Frågeformulär och missivbrev

Frågorna utarbetades av SKOP och kunden tillsammans.

SKOP redigerade en postal enkät och en webb-enkät. Kunden godkände de slutliga versionerna.

Kunden utarbetade ett missivbrev med inbjudan till undersökningen.

Population

Populationen bestod av personer bosatta i Sverige och som är mellan 18 och 84 år.

Urval

Urvalet hämtades från befolkningsregistret.

Urvalet gjordes som ett icke-proportionellt stratifierat urval i 3 ålderskategorier ((i) 18-34 år, (ii) 36-64 år, (iii) 65-84 år) samt två kommungruppskategorier enligt SKR:s kommungruppsindelning ((i) kommungrupperna A1, A2 och B3, (ii) kommungrupperna B4, B5, C6, C7, C8, C9). Inom varje urvalskategori gjordes ett slumpmässigt urval.

Delurvalen för den yngsta urvalsgruppen överviktades kraftigt baserad på undersökningserfarenhet om att den åldersgruppen i de flesta undersökningar har lägre svarsfrekvens än andra åldersgrupper.

Datainsamlingsmetod

Undersökningen genomfördes som en postal enkät.

Det var också möjligt att svara på undersökningen i en webb-enkät. Inloggningsuppgifter till webb-enkäten framgick i missivbrev och på enkäten i såväl klartext som QR-kod. I SMS-påminnelser fanns länk med inloggningsuppgifter till webb-enkäten.

Det första utskicket innehöll missivbrev med information om undersökningen och inloggningsuppgifter till webb-enkäten samt postal enkät och svarskuvert. Urvalet bestod av 11 600 personer och ett första postalt utskick lämnade SKOP den 21 april. SMS-påminnelse skickades den 12 maj. Den 1 juni skickades postala påminnelser med nytt informationsbrev, postal enkät samt svarskuvert. Ytterligare en SMS-påminnelse skickades den 20 juni.

Eftersom svarsfrekvensen riskerade att bli låg gjordes ett första tilläggsurval om 16 874 personer för att få tillräckligt många svar. Deras postala enkät lämnade SKOP den 4 juli. Antalet påminnelser anpassades efter den tid som återstod av datainsamlingen. SMS-påminnelse skickades den 24 juli. Ytterligare en SMS-påminnelse skickades den 22 augusti.

Ytterligare ett tilläggsurval bestod av 4 958 personer och deras enkät postades den 1 augusti. SMS-påminnelse skickades den 18 augusti.

Datainsamlingsperiod

Undersökningen genomfördes mellan den 25 april och 8 september 2023.

Svarsfrekvens och bortfall

Bruttourvalet består av totalt 33 432 personer.

622 utskickade brev har kommit i retur från postoperatörerna med flera för att mottagaren inte fanns på den angivna adressen. SKOP har fått information om att 31 personer inte kunde besvara enkäten för att de inte talade svenska, var allvarligt sjuka, hade avlidit och liknande orsaker. Det antalet är regelmässigt en underskattning av den faktiska andel som inte kunde delta. **Nettourvalet var 32 779 personer.**

41 personer har aktivt avböjt att besvara undersökningens frågor (vägrare) och meddelat SKOP om detta.

I den första urvalsdelen är svarsfrekvensen 21 procent. I den andra urvalsdelen är svarsfrekvensen 16 procent. I den tredje urvalsdelen är svarsfrekvensen 16 procent.

Att svarsfrekvensen varierar mellan de tre urvalsdelarna sammanhänger med att de båda tilläggsurvalen gjordes under juli och augusti, dvs. under semesterperioder. Den totala sammanvägda svarsfrekvensen är 18 procent och varierar kraftigt mellan de tre åldersgrupperna.

Kommungrupp/ålder	Svarsfrekvens
<u>A1, A2 och B3</u>	
18-34 år	9%
35-64 år	18%
65-84 år	28%
<u>B4, B5, C6, C7, C8, C9</u>	
18-34 år	7%
35-64 år	17%
65-84 år	28%
Totalt	18%

Svarstider i webb-enkäten

Den kortaste svarstiden för fullständiga svar i webb-senkäten är 94 sekunder. Mediantiden är 806 sekunder. Några svar har mycket långa svarstider. Det är personer som har börjat besvara enkäten, avbrutit och sedan fortsatt.

Samtliga svar med en svarstid under 300 sekunder har granskats med avseende på svarsmonster. Inget svar har uteslutits.

Bearbetning av svar

Granskning av postala svar

Följande granskningar har gjorts av postala svar för att säkerställa att svaren har registrerats korrekt:

- Orimliga svar på födelseår (V6) jämfört med ålderskategori i urval.
- Kontroll av svar 0 mil på årlig körsträcka (V22=0) men svar att man åker bil till jobb/utbildning/motsvarande (V23=2-7).
- Svar på uppföljningsfrågor om bilpendling till jobb/utbildning/motsvarande (något svar på V26-V28) trots svar att man normalt inte åker bil till jobb/utbildning/motsvarande (V23=1).
- Kontroll av svar på fråga om gemensam inkomst (V212) om svar Nej på fråga om gift eller samboende (V208≠2)
- Kontroll av svar där gemensam inkomst är lägre än egen inkomst (V212<V210).
- Kontroll av hushållsstorlek om gift eller sambo men hushållsstorlek är mindre än antalet barn + 2 (V208=2 och V203<=V71+V72+V73+2).
- Kontroll av hushållsstorlek om inte gift eller sambo men hushållsstorlek är mindre än antalet barn + 1 (V208≠2 och V203<=V71+V72+V73+2).
- Kontroll av postnummer om uppgivet postnummer inte är detsamma som postnummer i urvalet (V226≠Postnummer i urvalet).
- Om svar på både fråga om e-postadress för uppföljning och e-postadress för att ta emot svar och dessa inte är lika (LIST3≠LIST4).

Eventuella felregistreringar har rättats. Övriga svar har behållits även i de fall de ter sig logiskt orimliga.

V352=6 och V204=4 i postala svar

Postala svar med svar om specificering av annat på fråga om huvudsaklig sysselsättning (LIST1) och bostadstyp (LIST2) har tilldelats värdet 6 på V352 (huvudsaklig sysselsättning) respektive 4 på V204 (bostadstyp).

V279 och V278 i postala svar

Postala svar med svar på fråga om e-postadress för uppföljningsenkät tilldelats värdet 2 på V279 (vill bli kontaktad per e-post för en uppföljningsenkät).

Postala svar med svar på fråga om e-postadress för att få resultat av undersökningen har tilldelats värdet 2 på V278 (vill bli kontaktad per e-post för en uppföljningsenkät).

Omläggningar i både webb-svar och postala svar

Specificering av svar annat på fråga om huvudsaklig sysselsättning (LIST1) har granskats och om möjligt lagts om till de fasta svarsalternativen för huvudsaklig sysselsättning (V358). Specificeringen har i så fall tagits bort.

Specificering av annat på fråga om bostadstyp (LIST2) har granskats och om möjligt kodats om till de fasta svarsalternativen för bostadstyp (V206). Specificeringen har i så fall tagits bort.

List3 och list 4 i webb-enkät

I webb-enkäten har den som svarat på fråga om e-postadress för uppföljningsenkät (LIST3) fått ange e-postadressen två gången och likheten har kontrollerats innan enkäten skickats in.

I webb-enkäten har den som svarat på fråga om e-postadress för att få resultat av undersökningen (LIST4) fått ange e-postadressen två gången och likheten har kontrollerats innan enkäten skickats in.

Granskning av e-postadresser i webb-svar och postala svar

E-postadresser i svar på fråga om e-postadress för uppföljningsenkät (LIST3) och e-postadresser i svar på fråga om e-postadress för att få resultat av undersökningen (LIST4) har granskats med avseende på logisk uppbyggnad och giltig domän.

Felregistreringar av postala svar har rättats. Andra eventuella fel har rättats när det har varit möjligt.

Viktning

Svaren har viktats, poststratifierats, med avseende på tre åldersgrupper i urvalet ((i) 18-34 år, (ii) 35-64 år, (iii) 65-84 år), två kommungruppskategorier enligt SKR:s kommungruppsindelning ((i) kommungrupperna A1, A2 och B3, (ii) kommungrupperna B4, B5, C6, C7, C8, C9) samt enkätsvar om kön (kvinna respektive man). Som befolkningsbas har använts SCB:s redovisning av folkmängden den 1 november 2022 (version 2023-03-31).

Eftersom urvalet gjordes som ett icke-proportionellt stratifierat urval är poststratifiering nödvändigt för att kompensera för de olika urvalssannolikheterna i de sex urvalskategorierna för att kunna erhålla representativa totalresultat.

Datafil

Svaren redovisas i en Excel-fil.

Kodningen av svaren redovisas i bilaga.